

24. ПОСИЛЕННЯ РОЛІ ІНФОРМАЦІЙНО-ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ СКЛАДОВОЇ В УПРАВЛІННІ ФОРМУВАННЯМ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Ю.Л. Темчишина, канд. екон. наук

Національний університет харчових технологій

Ще ніколи з часів розбудови ринкової економіки в Україні не була такою необхідною фундаментація наукових досліджень з проблем формування економічного зростання на основі висхідного розвитку вітчизняних виробничих підприємств за вектором євроінтеграції та міжнародної конкурентоспроможності. Висхідний розвиток підприємства представляє собою закономірний та безперервний процес кількісно-якісних змін, станів функціонування підприємства в напрямку досягнення вищого рівня, який знаходиться під впливом факторів внутрішнього та зовнішнього середовища, передумовою якого є наявний потенціал підприємства, а результатом — досягнутий максимальний рівень конкурентоспроможності суб'єкта господарської діяльності. Це особливо актуально для підприємств харчової промисловості, які на переважну думку сучасних науковців та практичних аналітиків знаходяться в першому ешелоні щодо освоєння як європейського, так і міжнародного ринкового простору. Прикладом результативного функціонування окремих підприємств харчової промисловості в міжнародному ринковому просторі є зокрема «Миронівський хлібопродукт» (Торгова марка «Наша Ряба», «Легко!», «Дружба народів», «Фуа гра», «Сертифікований Ангус», «Башинський», «Європродукт»); Агрохолдінг «Авангард»; компанія «Кернел Груп» (ТМ «Щедрий дар», «Стожар», «Чумак домашня», «Чумак золота», «Любонька»).

Важливо також врахувати той факт, що в рейтинг Candy Industry ТОП — 100 увійшли три українські підприємства кондитерської промисловості — лідери бізнесу України: «Roshen», «Конти» та «АВК», які зайняли в ньому 18, 31, 50 місця відповідно. Слід зауважити, що, крім названих еталонів міжнародної конкурентоздатності, в різних регіонах України функціонують підприємства, які мають реальні перспективи підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції та наближення її до найкращих світових стандартів якості, щоб використати можливості величезних ринків європейських споживачів після підписання угоди України про асоціацію з ЄС. Дослідження на основі статистичних щорічників показало, що найбільш позитивні зрушення розвитку харчової промисловості протягом останніх років спостерігаються в Полтавській, Черкаській, Київській, Кіровоградській областях, свідченням чого є зростання їх частки в загальнодержавному виробництві продовольчих товарів [3].

Згідно узагальненої наукової думки висхідний прогресивний розвиток сучасних підприємств харчової промисловості вимагає відповідного ресурсного потенціалу, аналізу зовнішнього середовища, аналізу внутрішніх резервів та можливостей їхньої практичної реалізації. Серед переліку економічних ресурсів промислових підприємств (технічних, матеріальних, фінансових, трудових, нематеріальних, інформаційних) багато науковців наголошують на підвищенні ролі та місця інформаційно-інтелектуальних ресурсів в інформаційно-аналітичних технологіях підтримки управлінських рішень [2].

Вони стверджують, що за наявності досконалої інформації із зовнішнього та внутрішнього середовищ та можливостей її обробки можна знайти резерви конкурентних переваг підприємства.

Отже, підприємство не зможе досягти успіху на ринку, бути конкурентоспроможним без належного інформаційного забезпечення. В економічній енциклопедії Є.Є. Румянцева [4, с.168] визначає, що «інформаційне забезпечення (dataware) — сукупність інформаційних ресурсів (банків даних), засобів, методів і технологій збору, обробки, накопичення та видачі інформації (інформаційна та інформаційно-довідкова робота), використовувана в інтересах об'єкта управління».

Дослідження показало, що сучасні бізнес-вимоги привели від простого пошуку і статистичного аналізу даних до більш складного інтелектуального аналізу даних на основі сучасних інформаційних систем та інформаційних технологій.

Науковець А.В. Антонов трактує інтелект як здатність генерувати нову інформацію, тобто інформацію, якої ніколи не було на об'єкті (в системі) і яка може стати товаром [1, с.11]. Сукупний інтелект виробничого підприємства формує інтелектуальний капітал, інтелектуальні активи та інтелектуальну власність.

На основі проведеного дослідження сформувався авторський погляд на досліджувану проблему, згідно якого виробниче підприємство може подолати дистанцію від базового національного рівня конкурентоспроможності до міжнародного глобального через механізм ефективного використання інформаційно-інтелектуального потенціалу підприємства, який практично можна реалізувати шляхом створення на підприємстві інформаційно-аналітичної системи підтримки управлінських рішень, яка включає такі підсистеми забезпечення: організаційне, технічне, правове, інформаційне, програмне та інтелектуальне (база знань).

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонов В.М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право/ Антонов В.М. — К.: КНТ, 2005. — 152 с.

2. Корнєв Ю.І. Інформаційне забезпечення розвитку підприємницької діяльності / Ю.І.Корнєв. — К.: Свічадо, 2009. — 124 с.

3. Купчак П.М. Харчова промисловість України в умовах активізації інтеграційних та глобалізаційних процесів: монографія / П.М.Купчак. — К.: Рада по вивченню продуктивних сил України НАН України, 2009. — 152 с.

4. Румянцева, Е.Е. Новая экономическая энциклопедия. — М.: ИНФРА — М, 2005. — 724 с.